

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a
SZÉKELYHIRLAP-pal

(GAZETA SĂCUIASCĂ)

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

fúzionat cu
ZIARUL SĂCUESC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Voevodul Mihailu
1. szám.

Redactor responsabil și editor — Felelős szerkesztő, kiadó
Kovács J. István

Redacția și administrația:
BIROU DE ZIARĂ KOVACS
Ștrada Voevodul Mihailu 1.

Történelmi színfoltok

A Danzig birtokáért kitört német-lengyel háború után rohamosan követik egymást az események. Mi, e nagy idők szürke krónikásai, talán fel sem mérhetjük az izgalmas napok jelentőségét, a történelem írói hivatottak majd az adatok teljes feltárásával, a szintiszta igazságok lerögzítésével megírni a mostani események hűségűs krónikáját.

Az újságok az események megírásában a különböző távirati irodák híreire szorítkoznak és ezeknél bizony legtöbbször az ellenmondások labirintjába téved az újságolvasó. Pld. ki számított volna arra a meglepő fordulatra, melynél a tíz nap óta tartó háborúba beleszórt a szovjet beavatkozása. Hisz — úgy-e — a szovjet az utolsó pillanatig tiltakozott az ellen, hogy bármiképpen beavatkozna a német-lengyel viszályba. Ennek bizonyítására ne vegyünk elő a táviratok tömkelegéből mást, mint két egymásután következő nap két tudósítását.

Az egyik hír:

„Lemberg, szept. 15. Rampress: Politikai körök rámutatnak arra, hogy a szovjet-ország köztársaság Lengyelország felőli határán közel két millió katonát összpontosított annak megakadályozására, hogy a lengyel hadsereg katonai egységei esetleg a szovjet-ország határát átlépjék.

A másik:

„Bern, szept. 16. Havas: Számos európai lapban megjelent riasztó hírrel kap

csolatban, amelyek Oroszországnak a német hadsereg melletti beavatkozására vonatkoznak, a svájci távirati iroda moszkvai levelezője leszögezi, hogy ez a jelenlegi pillanatban lehetetlen, mert Sztalin nem szakit benemavatkozási és semleges politikájával.

És szeptember 17-ére virradó éjszaka a szovjetkormány jegyzékben közölte a moszkvai lengyel nagykövettel, hogy „a szovjetkormány kénytelen parancsot adni a vörös hadseregnek a lengyel határ átlépésére.”

Az indok: „a szovjet érdekek megvédése és a fehér-orosz és ukrán kisebbségi lakosság megoltalmazása”. A bejelentésnek megfelelően mult vasárnap hajnali 4 órakor a szovjetcsapatok Po-

doktól Kamenecz-Podolszkiig egész terjedelmében átlépték a határvonalat és megkezdték lengyel területen az előnyomulást.

Hogy az események rohanásában mi következik, annak megítélésében talán maguk a diplomaták sem eléggé jócsok. Most csak az a fő, hogy úgy a népek, mint egyesek őrizték meg a nyugalmaikat.

Bizni kell az erős Isten kegyelmében, aki kivezette nem egyszer a nemzeteket a vérzivatarokból. Mint maga a zsoltár mondja:

„Te benned bízunk eleitől fogva,
Uram téged tartottunk hajlékunknak

Te voltál és Te vagy erős Isten
És te megmaradsz minden időben.”
(Inó)

Illetéket kell fizetni az utak mentén felállított üzleti berendezésekért

— szept. 23.

A Hivatalos Lap szept. 9-iki számában nagyfőntossági minisztertanácsi határozat jelent meg a megyei és községi utak mentén létező és ezenkívül létesítendő készülékek, berendezések, vasútvonalak, villanyvezetékek és reklámok után fizetendő díjakról.

Díjat kell fizetni azért is, ha valaki az utak mentén bódék, barakkok, üzletek, raktárak, emelvények, (dobogók), fogyasztási asztalok, patkoló igák, vagy csűrészterülységek felállítására használja fel kereskedelmi célokra, akár úgy, hogy az egész építmény az utvonahoz tartozó sávon áll, akár pedig, ha az utmenti épületek falához erő-

sítették. Ezek a díjak a következők: fa-ut minden négyzetméter területért évi 25 lej, városokban, főúthelyeken, négyzetméterenként évi 100 lej. Az uthoz tartozó sáv elfoglalása olyan állomásokon, ahol farönköket raknak be, négyzetméterenként évi 200 lejt kell fizetni. Az uthoz tartozó virágos kertekért négyzetméterenként évi 1 leut kell fizetni. A termelőhelyek és kerítéssel körülvett udvarok, amelyeket a falusiak használnak, négyzetméterenként évi 1 leut fizetnek az ut mentén elfoglalt területért, tartományi, megyei, vagy községi munkákat végző vállalkozók által létesített anyagraktárak és barakkok után is évi 1 leut kell fizetni négyzetméterenként.

Zsazsa

Annyi történetet olvastam már okos állatokról, hogy mindig a tollamra kívánczok a Zsazsa kutyá értelmességének papíron való megörökítése. Egyet több kutyafőrlénet megírását elszénved a papír.

Zsazsa!

Okos, értelmes arca ma is ott áll előttem és látom, amint feddőleg néz a családra, mely a háztól való eltávolításra itéli.

— Nézzétek — beszélt a kutyaszem — én nem lennék terhetekre! Meghúzódok a pince egyik zugában és csendes leszek, ha alszik a baba. Tudom én, hogy mi a becsület. Csak tűrjétek meg tovább is magatok mellett. Hogy reggelire csak tea jut részetekre és nekem nem jut ennivaló, az sem baj. Majd lesz valahogy, kapok innen-onnan annyit, hogy éhen nem veszek és öregségemet csendes kutyatunyaságban zárhatom le.

A szemek beszédét azonban nem értette meg senki a háznál és átadták Zsazsát a szomszéd mézárósnak, hogy dugja egy zsákba s árubeszerző vidéki körútjában valamelyik falu határában ejtse le a szekéréről.

— Ű hümm! — bölintott a hentes és Zsazsát egyik éjszaka magával is vitte. Valahol Imecsfalva és Zabola között a kutya le is repült a szekérről, a lovak pedig gyors vágatásban iramodtak tovább, nem

törődve a téli éjszakában magása hagyott vinnyogó állattal.

A mézárós pedig beszámolt utjáról. Rövidséggel. Előintézem! — Csak ennyit beszélt. Mintha arról számolt volna be, hogy egy ütessel leütött egy bikát.

— Szegény Zsazsa!

Ezekkel a sajnálkozó szavakkal zárult le egy napra a kutyáügy. Azért mondjuk, hogy egy napra, mert másnap hajnalban meglepetésszerűleg otthon termelt a Zsazsa. Arra ébredtünk u. i., hogy valaki az ajtón kapirgál. Az ajtónyílásra ott állott Zsazsa farkcsóválva, azonban nem mert az ajtón bejönni.

— Ha már egyszer kibóbtatok innen, minek tolatkodjatok tovább?

Mikor azonban látta örvendezésünket, mindjárt bátrabb lett. Hol az egyikre, hol a másikra ugrált és nem tudta, hogy mi módon fejezze ki örömét, hogy tovább is megtűrjük a háznál.

Bocsánat, kedves olvasó, hogy ennyire messze elkalandoztam a tárgytól, mikor tulajdonképpen Zsazsa értelmességéről akartam beszélni, de ez a bevezető egy kis része volt Zsazsa életének, egyben kerete annak, amit el akarok mondani.

Zsazsának ott volt a lakása a konyhában a kályha alatti faládáan, alig néhány lépésnyire a macskától, mely az egyik sarokban húzódott meg. A híres kutya-macska barátság zavartalan volt közöttük. Semmi különös ellentét közöttük nem fordult elő. Egyszer volt csak

félreérlés közöttük, ez azonban annyira tragikusan végződött, hogy a macska szégyenében el is bujdosott.

Ott kezdődött a dolog, hogy úgy a Zsazsának, mint a macskának egy időben voltak kölykei.

Zsazsa rendszeren ott ült kicsinyei mellett és mint jó anya, gondosan vigyázott rájuk.

Nem úgy a macska.

Ez egész napon át kőszált. Nem sokat törődött a négy apró cicával, melyek állandóan sirtak és keresték az életet adó emlő száját.

Zsazsát kezdette idegesíteni a macskanya szivtelensége.

Egyik alkalommal már torkig volt a dologgal és hogy elhallgattassa az aprószájak elégedetlenségét, a kis cicákat egyenként áthordotta birodalmába és ő adott enni nekik. Figyelemmel kísérté azonban az ajtó nyílását, melyen a hosszas távollét után a macskának meg kellett jelennie.

Egyszerre csak haza is érkezett a macska, alig surrant be azonban az ajtón, ott termelt a Zsazsa és földrenyomva, irgalmatlanul el kezdte pofozni a rossz anyát. Ugy elverte, hogy elterült a földön, majd kívánczorgott az ajtón és többé nem került elő.

Zsazsának azóta a háziak előtt, akik megértő szemtanúi voltak a néma tragédiának, még nagyobb volt az értéke,

(k. t.)

„DACIA” sorsjegy nagyrúda játékosai a 19-ik lotériában a következő nagy nyereményeket nyerték:

6,000,000.- nyert 62.312

1.000.000.- nyert 36.465, 11.138, 89.826, 45.022, — 378.574, 678.743 anexo

200.000.- nyert 11.147, 64.951, 94.981, 95.402, 16.628, 25.635

52 drb nyeremény egyenként 100.000.- Lei

Továbbá sok ezer kisebb nyeremények.

„DACIA” főelárusító RÉVÉSZ ERNŐ Tg.-Mures, „CULTURA” könyvkereske és R. T

„DACIA” helyi képviselője és árusítása: BIROU DE ZIARE KOVÁCS.

Intézkedések a légvédelemmel kapcsolatosan

Hirdetmény

Mi, a város Polgármestere, a légvédelmi törvény 11-ik szakasza értelmében köztudomására hozzuk, hogy 1939 szeptember 24-én délelőtt fél tizenketőkor a moziateremben légvédelmi előadás lesz, amely alkalommal a lakosságot egyszerű tanácsokkal látják el.

Ez alkalommal az előadáson mindkét nembeli, 7 és 60 év közötti, lakosság köteles résztvenni.

Urból figyelmeztetjük a közönséget arra nézve, hogy mindkét nembeli lakosság, 7 és 60 év között, köteles évenként 24 órán keresztül résztvenni a légvédelmi előadásokon. Aki nem tudja ezt igazolni 1940 szept. 1-én azokat 500—2000 lejig terjedő pénzbírsággal vagy 1 napot 1 hónapig terjedő elzárással büntetik meg.

Primăria.

Hirdetmény

Mi, a város Polgármestere, köztudomására hozzuk mindenkinek a következőket:

Az 1939 március havában kiadott, 55-ös számú hivatalos lapban megjelent a légitámadások elleni védekezési törvény, amely a következőket tartalmazza, amit mindenkinek tudnia kell.

13-ik szakasz:

A minisztériumok, közintézmények, tartományok, vármegyék, városok, közhelyiségek, minden ház és ingatlan tulajdonos, nyilvános helyiségek, ipari vállalatok, kereskedelmi vállalatok, bármilyen nemű lerakatok, ugymint a társaságok és társulatok, kötelesek a saját költségükön megszervezni a helyiségeknek, ingatlanoknak, személyzetnek, anyagoknak és berendezésnek légi támadás elleni passzív védelmét.

14-ik szakasz:

A ház és ingatlantulajdonosok, nyílt helyiségek tulajdonosai, ipari és kereskedelmi vállalatok tulajdonosai stb. kötelesek megengedni, hogy semmi néven nevezendő kártérítési jogcím nélkül a helyiségben belül vagy kívül, a pincében, a padlásán, az udvaron, a kertben, az üres telken stb. olyan munkálatokat végeztesse, amelyek légi támadások esetén közcélú szolgálataknak.

Kivonat a 11. szakaszból.

Az országnak minden épkezü lakosa köteles résztvenni a légitámadások elleni védekezési munkálatokban.

Bármely nembeli, 16—55 év közötti épkezü lakos köteles a mesterségével kapcsolatosan, évenként 2 munkanapon résztvenni az említett munkálatokban.

Mind a két nembeli, 7—60 év közötti lakosok kötelesek évenként 24 órán keresztül résztvenni a légvédelmi előadásokon és gyakorlatokon, azzal a céllal, hogy a védekezési módszerekben előkészítsék magukat és hozzájáruljanak.

Amikor ilyen légvédelmi előadások a hirdetések által vagy dobszó útján tudomására jutott, köteles mindenki ezeken résztvenni.

A védelem elkészítésére vonatkozó az az utasítások következnek.

Primăria.

Milyen anyagokat kell beszerezni a légvédelmi menhelyeknek?

A város légvédelmi hivatala ugyancsak meghatározza, hogy a légvédelmi menhelyeknél milyen anyagokat kell a tulajdonosnak saját költségén beszerezni és kéznél tartani.

Háromszékmegye magyar helységneveinek eredete

Helységneveink egy részének eredete és jelentése régisége miatt feledésbe merült, úgyhogy közülük igen sokat csak népies szófejtéssel, úgynevezett nép-etymológiával igyekszünk magyarázni. Ez azonban a legtöbb esetben egészen helytelen eredményre vezet. Epen azért megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy most már megvan a lehetősége, hogy ebben a kérdésben tájékozódhatunk. Helyneveink eredetéről nem is oly régen (1937-ben) egy értékes tudományos értekezés jelent meg, mely éppen helységneveink származását tárgyalja. Ez a broos i (szászvárosi) Liebhart Otto: „Die Ortsnamen des Seklergebietes in Siebenbürgen” című értekezése, melyet a Lipcsében megjelenő Balkan Archiv III. kötetéből külön lenyomatképpen adott ki. Megjelenése idejében legtöbbünk figyelmét talán elkerülte, azért valószínűleg nem lesz érdektelen, ha meggyőzőre vonatkozó adatait megismertetjük. Liebhart minden rendelkezésre álló forrásművet, összehasonlító és más szótárakat, helységnévtárakat, történeti és földrajzi műveket felhasznált kutatásának sikere érdekében. Így segítségül vette a Székely Oklevéltárt, Orbán Balázs „A Székelyföld leírása” c. és Csánki Dezso, Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában” c. művét is.

A 340 magyar eredetű helynév közül mintegy 130 személynévből keletkezett, közülük is 40 szentek nevét viseli. A szláv eredetűek közül sokat ma már ősrégi megrövidített alakjában a szlávok nem használják, hanem azok csak Erdély és a régi Magyarország helységneveiben maradtak fenn, még pedig számos változatban. Ilyenek pl. Bágy, Beta, Décsfalva, Enlaka, Étfalva, Fülle, Gagy, Ikafalva, Jásfalva, Kadács stb.

Ami már most megyénk helységeit illeti, természetesen ezek között is több van a szentek nevéből elnevezve. Az ősök áhítatos papjai, vezetői vallásosan buzgó felfogásukban valamelyik szent védelmébe akarták ajánlani községüket, mikor annak nevét adták a hűközségnek vagy polgári községnek. Ilyen községnevek: Angyalos az Angelusból, Bereck, Martonos, Martonfalva, mindkettő a latin Martinusból, Guidófalva (Guidófalva), Szentlélek, Márkosfalva, Miklósvár, Mikóujfalu (Mikó-Mika, Mihael), Petőfalva, Tamásfalva, Sepsiszentkirály.

Más helységnevek könnyen érthető személynév, nép- és köznevekből lettek, esetleg továbbképzéssel. Ha a helységnév köznévből lett, akkor a név a helység valamely természeti vagy más sajátosságára mutat. Ilyenek: Almás, Árkos, Bükkzád, Barátos, Besenyő, Bölön (bölény) Bodza, Bodzaforduló, Barót (Borólt), megkülönböztetésül a nagy Olthól, ez az ág gazdag borvízforrásokban, Egerpatak (sok egerfa lehetett ott), Előpatak, Hidvég, Eresztvény (az ereszt igéből, jelentése: fiatal, fakadó eresztvényes erdő), Fölös (talán guny-

Ezek a következők: Fekete szappan és hajlékony kés egy dobozban, 2 kilónyi, amellyel az ablakrészeket tömjük be. Két kiló gitt vagy gipsz, amely szintén az ablak vagy ajtó részek betömésére szolgál s ezeket a leggyorsabban kell végrehajtani. Enyvezett papír, amellyel az ablakokat vonjuk be, gyorsan megvizetve azokat. Lepedők és szőnyegek, amelyekkel az ablakokat takarjuk be, ezeket is előbb megnedvesítve. A szőnyegek felszegezéséhez kárpitoszeg, rajszeg és kalapács szükséges. Kendőkkel az ajtó alsó részét fedjük el, ugyancsak nedvesítés után. Ezen kívül a gázok ellen-súlyozására 2 kilogram hiposulfitot és szódabikarbonát s Fli-toxot szerezzünk be, továbbá apá de javell-t zárható 2 literes üvegben és calcium-ort Yperi-gáz ellen. Ezeket felül 2 lapát, csákány, vasrud és villanylámpa kell a menhelyen legyen, amivel mindnyájan azonnal munkába fognak a légitámadás esetén. Petroleum lámpa használata szigorúan tilos.

név fölös=foltos), Futásfalva (Futás az oklevelekben mint személynév fordul elő), Nyujtód, Kököš (a kökénnyel áll kapcsolatban), Kurta-patak, Magyaros, Málnás, Oroszfalu, Oltszem (a tengerszem mintájára), Páva, Réty (rét), Sáfalva, Szászfalu, Szemeria (a Szemere személynévből; a népetymologia értelmezte Szemariának), Szotyor (esetleg a bolgár Sotir személynév), Várhegy, Volál (a val, való származéka, valál=birtok, helység), Zoltán (magyar személynév).

A többi helységnevek értelme csak a szláv nyelvek valamelyikének segítségével fejthető meg. Lássuk csak ezeket is: Baczon a szláv Bacin személynév. Borosnyó a kis-orosz borosno = liszt, tehát Lisztfalva, Csernátón a bolgár Cernatin személynév. Dobolló jelentése: Dobril é, Dobrilhoz tartozó. Doboly értelme: igen jó, nemes, vitéz. Ez is személynév lehetett. Czófalva, régen Csiáfalva, a Csia név gyakori ma is. A szó magyarázatát Liebhart nem adja. Dálnok, régen Dalánk, Dalnek, jelentése: távoli helység. Esztelnok: székhely, törvénykező hely. Gelencze: Golinčez = a kopasz helyen lakók. Hatolyka a szerb Chotilo+ka személynévvél azonosítható. Haraly a bolgárban személynév Hreljo; sok ilyen hangzású helységnév létezik. Hilib a kis-orosz chlib, amelynek jelentése: gabonáshely, vetésmező. Ikafalva, Ika, Ika szláv személynév, annyi mint Iván. Kálnok jelentése: Sáros, Sáfalva. Karatna a szláv korito+ina = medence, völgyelet, patakgy. Kovászna a m. kvasna, azaz borviz. Labortfalva személynévből lett: Vladiborfalva. Lemhény jelentése: Lengyelfalva, a szláv lechn men szökepréből. Lisznyó a kis-orosz listen+ovo: Erdőfalva. Maksz személynév Moxa a Maximusból, van Maksatanya nevű helység is. Nyér (jelenlegi nevén Keresztvár) a bolgár Nena, Nene személynév. Orbó jelentése: legelőterület. Páké személynév, Paka = Pál vagy Pachomij. Papolcz a bolgár pop+ovci=papék. Peselnek vagy a szerb pasul+inik vagyis Babtelek, vagy a bolgár pusilnik = füstös oldal, Polyán jelentése: erdei rét, kaszáló. Szörce jelentése: belső rész, sziv. Veszprémben van Szörceők nevű helység. Tálpatak magyarázható a tál szóval vagy a kis-orosz tal = legelő szóval. Zabola jelentése: fék, zabola, a szláv zobadlo ből. Zagon a szláv zagon, jelentése: barázda, gödör, árok, de jelenti a cserényt, karámot is. Komolló jelentését Liebhartnak nem sikerült kihámozni. A Kézdi nevet a kéz szóból származtatja: kéz+di Kéz jelentett várat is; mint személynév is előfordult. Zalán a bolgár zolan = gonosz ember, Zalán fölött fekszik a Bolgár márt, ahol a hagyomány szerint bolgárok laktak. Rómán eredetűnek csak két helységnevet talált L, ezek: Albis és Szacsua. Albis az alb szóból képezve fehér, márgás földet jelent; Szacsua az (apá sálcinā) ből származhatik kissé sósízű vizétől, esetleg a „salce”, (fűz) szóból.

Az idegen szavaknak a magyar hangtörvények szerinti áthasonulása és a népies szómagyarázat egyes átvett szokat annyira átala- kitottak, hogy az eredetre rámutatni olykor majdnem lehetetlen, például, Ditró a Dimitrovóból fejtett, Dobolló a Dobrilovo-ból. A szláv nevekhez sok esetben a falva, laka

kiegészítés járult, pl. *Laborfalva, Zetelaka*. A szláv személy és közneveknek nagy számából azt a következtetést vonja le Liebhart, hogy a magyarok bejövetele előtt a Székelyföldet is szlávok lakták és hogy az itt lakók teljesen beolvadtak a magyarságba (85 l.) Hogy a germán, mint lakosság, vagy mint bevándorolt elem tekintetbe jöhet-e, arra nézve semmit sem tudott felhozni. Hogy pedig mennyire beható volt a magyarság átalakító befolyása az itt talált népelemekre, azt bizonyítja azon adat, hogy Karácsonyi János történet-tudósunk szerint is 1602 ben 9436 név szerint felsorolt székely lakosból egyetlen idegennevi sem találkozott.

Liebhart megállapításai nyomán egy kis eligazítást dhajtottunk nyújtani helyneveink származásáról. Minthogy ő teljesen elfogulatlan és érdektelen kutató, eredményeiben megbízhatunk. Még csak annyit lehet megjegyezni, amit ő is szerényen megemlít, hogy „későbbi kutatás jobb segédeszközökkel felszerelve, egyet-mást még helyesbíthet, de a végeredmény lenyegesen nem fog változni. (82. l.)

Péter János

Tompa Pufi

Budapestre költözött

— szept. 23.

Régóta elköltözött Pufi városunkból, ahol gyermek és diák korának legszebb éveit élte le.

Tompa Sanyi már itt sok ígéretet csillogtatott meg, amikor hébe-hóba megjelent a közönség előtt és műkedvelői arányokat felülszárnyaló tehetséggel adott izelítőt egy kibontakozás előtt álló, mindenben székely izü zseni tehetségéről. Akkor már megjósoltuk beszámoló cikkeinkben Tompa Sanyi, vagy ahogy később a színészeknél lett a neve ismeretes: „Pufi” ívelését. Örömmel állapítjuk meg, hogy jóslatunk százszázalékosan bevált. Tompa Pufi rövidesen Erdély legismertebb nevű színésze lett, akire a határon túl is felfigyeltek. Budapest nem csak észrevelte, hanem meg is nyitotta kapuit előtte, úgy, hogy Pufi, bár fájó lélekkel otthagyva a kolozsvári magyar színházat, végleg Budapestre költözött és ott is vállalt nagyértékű filmszerepeket.

Egyik kolozsvári napilap, az *Ellenzék* budapesti munkatársa beszámolója a magyar főváros érdekességeiről, meleg hangon emlékezik meg Tompa Pufiról és előttünk mint újdonság, írja meg, hogy Pufi, ez „a székely őstehetség, akinek jellegzetes alakja és a Hargita bérceiből fakadt sajátosan egyéni zamatú humora már az elmúlt két évben kezdett ismert és értékelni lenni pesti színházi és film körökben, véglegesen Pestre költözött és ezután csak vendégszerepelni fog haza—hazalátogatni”.

Pufi tehát elment, azonban ott is a miénk marad. Valószínűleg szíve sokszor visszahajítja e városba, ahol született és a honnan kiindult.

.... Hiszen — amint mondja —, Pest mégsem Erdély. Az erdélyi hegyeket pedig nem pótolhatják a kőutak és az erdélyi szellemet, kedvességet, közvetlenséget a pestiek élcelődései és hajszja élete.

— A helyi mezőgazdasági hatóságokhoz kell fordulni a mezőgazdasági ügyekben. A földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági kamarákhoz körrendeleteket juttatott el az érdekelt gazdákhöz való továbbítás végett. A minisztérium közli, hogy az utóbbi időben a különböző gazdálkodók kérésekkel árasztották el a minisztériumot. Mivel a minisztériumnak az ország mezőgazdasága érdekében felmerülő nagyjelentőségű kérdéseket kell megoldania, felhívja a gazdálkodók figyelmét arra, hogy a helyi jelentőségű ügyekkel elsősorban a járási mezőgazdasági körzethez forduljanak, ha pedig ott az ügyet nem tudják elintézni, terjesszék kéréseiket a mezőgazdasági kamarához. A minisztérium annyira túl van terhelve munkával, hogy kis helyi jelentőségű ügyek elintézésével nem foglalkoznak.

A milliók játéka!

48 új milliomos egyetlen napon!

Ujtsa meg sorsjegyét! Vegyen 250 leies részsorsjegyet

H I R E K

1939.
Szeptember
23.

'SZÉKELY UJSÁG'

(egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal)
társadalmi és közgazdasági hetilap

A „Székely Ujság”-ot
néhai MOLNÁR EMIL
a „Székely Hírlap”-ot
BIRÓ LAJOS alapította.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre — 80 lej. Egy hónap — 14 lej
Negyedévre 40 lej. Külföldre egy évre 280 lej

TÁJÉKOZTATÓ:

Vasárnapitól kezdve egész héten át és éjszaka is szolgálatot tart a Szini patika.

Calinescu Armand miniszterelnök

Lapunk zártakor kaptuk azt a megdöbbentő hírt, hogy Calinescu Armand miniszterelnököt megölték. A hivatalos jelentés szerint, a nagy államférfit szept. 21-én d. u. 2 órakor a lakása közelében orvul meggyilkolták. A gyilkosokat, akik a volt Vaszárda tagjai, latartóztatták és ugyanazon este ugyanazon a helyen kivégezték, ahol a miniszterelnököt meggyilkolták. A szomorú eseményről részletesen a jövő számunkban számolunk be.

— Szalay Mátyás dr. jubileuma. Holnap, szeptember 24-én bensőséges ünnepe lesz a sepsiszentgyörgyi római katolikusoknak. Ekkor üli meg a város költőlelkésze, Szalay Mátyás dr. pappá való felszentelésének huszonöt éves évfordulóját. Ez alkalommal a katolikus egyesületek küldöttségileg fogják felkeresni a kiváló lelkészt és fogják átadni a város katolikus lakosságának jókívánságait. Szalay esperesnek jubileuma alkalmával a pápa apostoli áldását küldötte. Erre vonatkozólag Vatikánvárosból dr. Wild Eudrétól a következő értesítést kaptuk a mai postával: „Örömmel jelentem, hogy előterjesztésemre Öszentsége XII Pius pápa, dr. Szalay Mátyás sepsiszentgyörgyi esperes-plebánosnak, a kiváló költőnek, apostoli áldását küldte ezüst miséje alkalmából. Az üdvözlő táviratot Maglione bíboros-államtitkár írta alá.”

— Tovább tart a gabonaárak emelkedése. Bucurestiből jelentik: A gabonaárak emelkedése tovább tart. A kikötőkben az eladások egyre intenzívebbé váltak. A kereskedők azonban tartózkodnak, mert a nagyobb áremelkedéseket várják. Előreláthatólag a prima minőségű buza árában újabb emelkedés fog beállni a fizetési feltételek megjavulásával egyidejűleg. Ha összehasonlítást teszünk a mai és az augusztusi, vagy a szeptember eleji árak között, megállapítható, hogy tíz nap alatt az árpa vagononként 8000 lejfel emelkedett, a rozs 6000 lejfel és a fehér paszulyért, amiért ezelőtt két héttel 83—94 ezer lejfel lehetett elérni vagononként, hajón átadva, ma 120 ezer lejfel lehet elérni. A válogatott paszuly ára a brai-i kikötőben 135—145 ezer lejfelre emelkedett.

— S Nagy László gyásza. Sulyos csapás érte S. Nagy László kolozsvári kollegánkat. Édesapja: Székelykeresztúri Sütő Nagy József a kolozsváriak közszeretelmében állott vendéglőse 73 éves korában meghalt. Az öregur jemetése nagy részvét mellett volt.

— Tűz. Mult vasárnap délután Pojánban meggyült Kerecsi Ferenc ny. igazgató-tanító istállója és percek alatt lángokban állott. Szerencsére, sikerült a tüzet rövidesen eloltani, így megmenteni az épületet a teljes leégéstől. A helybeli róm. kat. gimnázium növendékei éppen Pojánban voltak kirándulni s Szilveszter regens és Pokorny tanár vezetésével derekasan kivették részüket az oltási munkálatokból.

— Lengyel menekültek városunkban. A szovjethadsereg előnyomulása elől Romániában menekülő lengyelek benépesítették Bu. ovina tartományt. A hatóságok a menekülteket az ország különböző részein igyekeznek elhelyezni és így a szétosztásra kerülő csoportok már kedden megindultak kijelölt lakhelyeikre. Az első ilyen menekült kedden este érkezett városunkba. A hatalmas vereskeresztes gépkocsi este 10 órakor fu ott be a városba. A kocsiiban egy törzsorvos ült a feleségével, valamint egy orvos kapitány és egy 10—12 éves fiú, akít a lengyel harcúterén egy árokban találtak. A menekültek reggel tovább utaztak. Szerdán is több gépkocsi haladt át városunkon menekültekkel.

— Felhívás vendiák találkozóra. Dr. Farcádi Sándor László ny. főkapitány, mint elnök és Futásfalvi Vargyasi Márton nyug. számv. főtanácsos, mint alelnök aláírásával felhívás érkezett lapunkhoz, melyben a csik-somlyói és csikszeredai öreg diákokat, valamint a csiksomlyói tanítóképző intézet volt növendékeit, továbbá az összes csik-megyeiket családtagjaikkal egyetemben 1939 évi okt 7 én este 7 órára a Vadászkiút szálloda (Budapest, Türr István u. 5) sárgatermében tartandó székely testvéri találkozóra és összejövetelre tisztelettel meghívják. A megjelenésről lev. lapon érte sítést kérnek.

Tévedésből két bombát dobtak egy bukovinai falura

București, szept. 21.

(Hivatalos közlemény) „Zalescsik lengyel helység bombázásánál egy repülőgép, amelynek azonosságát nem lehetett megállapítani, valószínűleg tévedésből, két bombát dobott le Crisciatic román község határára. A bombák robbanása öt embert ölt meg. Az események lefolyásából világos, hogy csak sajnálatos tévedésről van szó.”

Az élet ABC-je

Amerika a fu. csarók hazája. Ott az embereket a rohanó élet számára igyekeznek kiképezni olyan értelemben, hogy senkit ne érhesen meglepetés.

Több ezer tanfolyam működik éjjel-nappal, melyen csecsemők, gyermekek, leányok, asszonyok és férfiak részére felvetett kérdéseket tárgyalnak meg és összhangba próbálják hozni a napi élet felfogásaival.

Legujabban pl. Neiv—Yorkban tanfolyam nyílt „Az élet ABC-je” címmel fiatal leányok részére. Ennek a tanfolyamnak az előadója elkészítette a lányok számára a következő tizparancsolatot:

1. Ne használj szagos pudert szappan és víz helyett.
2. Ne viselj feltűnő, ríktó színű ruhát
3. Ne használj annyi erős parfümöt, hogy erős férfiak elájuljanak, ha elmennek melletted.
4. Vigyázz arra, mit mondasz — a piety-kát tartsd meg a magánéleted számára.
5. Szerelmeidet hivatalon kívül bonyolítsd le.
6. Ne ugorj fel az íróasztaltól, mint egy tűzoló a trombitaszóra, ha eljön az 5 óra
7. Világosan, egyszerűen és pontosan beszélj.
8. Ne légy indulatos, sem túlérzékeny.
9. Alaposan végezd a munkádat. Ha valamit nem tudsz, ne resteld bevallani.
10. Ha a férfiak udvariasak hozzád a hivatalban, ne gondold, hogy szerelmesek is beléd.

Judecătoria mixtă Târgul-Săcuiesc Secția Cf.

No. 2846/1937 Cf.

Extract din publicație de licitație.

In cererea de executare făcută de următorii Vilma Dr. Fekete născ. Weinreiter și Elisabeta Dr. Jancso născ. Weinreiter contra următorului Kovács Ștefan pantofar

JUDECĂTORIA A ORDONAT

licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Târgul-Săcuiesc circumscipția Judecătoria Mixtă Trg. Săcuiesc cuprinse în cf. a orașului Trg Săcuiesc Nrul coalei 582 cf. sub No. top. 346 casă de lemn cu preț de strigare 8250 Lei penru incasarea creanței de 8850 lei capital și acc. Licitatiunea se va ține în ziua de 2 luna Octombrie 1939 ora 16 la localul oficial al Cf. Str. O. Goga No. 3 parter Sala de ședința.

Data în Târgul Săcuiesc la 4 Noemb. 1938
Jude preș. ss. dr. V. Gábor Aj. Dir. cf. ss. Czintos
Pentru conformitate: ss. E Leantă exp.

Judecătoria rurală Covasna secția cart. funduare,

No 316/1939 cf.

Extract din publicație de licitație.

La cererea următoarei Cassa Generală de Păstrare din Brașov, Sucursala Trg. Săcuiesc repr. prin Dr. Solyom Miklós avocat contra următorii văduva lui Răcz Ioan născ. Finta Bórbala plugara, dom. în comuna Martineni

JUDECĂTORIE A ORDONAT

licitațiunea execuțională asupra imobilelor cuprinse în Cf No 32 a comunei Martineni Nr. top. 377 în 1/4 parte cu prețul de strigare de 240 lei, în Cf No 67, No top. 704 în întregime cu prețul de strigare de 1579 lei, No. top. 750 cu prețul de strigare de 3074 lei, No top. 706/1 cu prețul de strigare de 1860 lei, No. top. 706/3 cu prețul de strigare de 1050 lei, în Cf No 650 No. top. 705 în 1/2 parte cu prețul de strigare de 1118 lei și No. top. 707 în 1/2 parte cu prețul de strigare de 379 lei, pentru incasarea creanței de 23 211 lei cap. și accesorii. Licitatiunea se va ține în ziua de 28 Septembrie 1939 ora 10 la casa comunală a comunei Martineni. Imobilele ce se vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic, ca 75% din prețul de strigare. Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție în numerar sau în efecte de cauzie sau să predea chitanța constatând depunerea prealabilă a garanției să și semneze condițiunile de licitație.

Data în Covasna, la 13 Iunie 1939.

Jude; ss. dr. Tomolaga

Dir. cf. ss. Kasa

Menetrend

Brașov—Brețcu

Érvényes
máj. 15-től

6 ⁴⁵	13 ⁴⁵	19 ⁰²	Brașov—Brassó	8 ⁵⁵	17 ⁴⁰	22 ⁴²
7 ⁵⁸	14 ⁵⁴	20 ¹⁵	Sft, Gheorghe—Sepsiszentgyörgy	7 ⁴⁴	16 ¹⁷	21 ³⁰
8 ⁵⁹	15 ⁵⁷	21 ¹⁹	Covasna—Kovácsna	6 ⁴⁷	15 ³¹	20 ³²
9 ⁴¹	16 ³⁹	22 ⁰⁰	Târgu-Săcuiesc—Kézdivásárhely	6 ⁰⁸	14 ⁵⁰	19 ⁵¹
10 ³⁰	17 ²⁷	22 ⁴⁸	Brețcu—Bereck	5 ¹⁵	13 ⁵⁵	18 ⁵⁷

Sepsiszentgyörgyről Csik felé indulnak: 5⁰¹, 9⁰¹, 13³⁰, 19⁰², 23¹⁸

Csik felől Sepsiszentgyörgyre érkeznek: 23²⁰, 6⁰⁹, 8⁵⁹, 14³⁹, 18²⁷.

Comisariatul de Poliție Târgul-Săcuiesc
No 3284 23 Septembrie 1938

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința tuturor locuitorilor din acest oraș, că sunt obligați a anunța poliția în caz de vor gazdui refugiați poloni.

Tudomására hozzuk a város lakosságának, hogy minden esetben, mikor menekült lengyeleknek adnak hajlékot, a rendőrségnek azonnal jelentésük be.

Șeful Comisariatului: comisar cl. I., Posiar Liviu

Judecătoria de pace mixtă din Tg.-Săcuiesc secția Cf.

No. 1327/1939 Cf.

Extras din publicație de licitație

Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în com. Caratnavolal No. Cf. 3433 sub No top. 3008, 3007, 3023, asupra porțiunii de 727/65699 din pădure și pășune compozesorale cuprinse în Cf No 2520 asupra competenței următorii de 9/80 părți din imobilul cuprins în Cf No 41 sub No top. 79, 80 care formează proprietatea văd. lui Szabó Francisc născ. Bajesi Juliana dom. în Turia

Licitatiunea se va ține în ziua de 29 luna Septembrie anul 1939 ora 15 în localul oficial al Cf strada O. Goga No 3.

Data în Tg.-Săcuiesc, 10 Iunie 1939.

Judecător ss. Dr. V. Gábor,

Dir. Cf. ss. I. Czintos

Apróhirdetések

E hirdetések hivatalos árszabály szerint tíz sorig szavanként számíltatnak. Minden hirdetés előre fizetendő

Bérbe veszek

rövid zongorát. Megtudható cím a kiadóban.

Kiadó 4 szoba, konyha, mellé h. lyiségek istálló stb. nagykerttel Cím a kiadóban.

Több évi gyakorlattal

bíró mérlegképes könyvelő alkalmazást keres azonnali belépésre. Cím a kiadóban.

Jó karban levő zongora

bérbeadó. Cím a kiadóban.

Egy gyermekágy,

csinos és poloskamentes, eladó. Teljesen jó karban. Cím a kiadóban.

Egy fehér rézágy

kettős rugóval és sinpárral ELADÓ. Ugyanott egy zongora is. Cím a kiadóban.

KÉPES KRÓNKA

színházi, irodalmi, művészeti hetilap. — Ára 13 lej

SZÍNHÁZI MAGAZIN

Rendes „Gyermek ujság” melléklettel — Ára 21 lej.

ÜNNEP

kéthetenként megjelenő szépirodalmi lap
Ára 16 lej

Beszerezhető a KOVÁCS-hírlapirodában.

Tipografia MINERVA Târgul-Săcuiesc 1939

No G. 2342/1939.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publica că în baza deciziei No. G. 2342/1939 a Judecătoria mixtă Tg.-Săcuiesc în favoarea următorului Lukács Josif pentru incasarea creanței de 3700 lei cap. și acc. se fixează termenul de licitație pe ziua de 28 Iuna Septembrie 1939 orele 15 p. m. în Tg.-Săcuiesc la Curtea 50 No. 2, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 scrin verde, 1 dormeză, 1 covor, o masă, 1 noptieră, 1 dulap, 2 scaune și 8 tablouri în valoare de 8900 Lei.

Târgul-Săcuiesc, 13 Sept. 1939 Portărel ss. Gh. Băgea

(Mindenféle hirdetés díja előre fizetendő az országos hirdetési hivatalos díjszabás értelmében)

Szülők, gyermekek! iskolatàskák

nagy választékban a
KOVÁCS-hírlapirodában

Itt van az iskolai szezon

és felhívjuk becses
figyelmét arra, hogy

mindenféle
ír ó s z e r

fűzet, táskák, toll-
tartók, rajzpapírok,
körzők, festékek,

tinták

legizlésebb válasz-
tékban és olcsó áron
beszerezhetők

a KOVÁCS-hírlapiroda könyv- és papírzletében